

Nordisk
Ministerråd

Planer og budget 2024

Sammenfatning

Indhold

Generalsekretærens forord	3
Drøftelser med Nordisk Råd om initiativer i budget 2024	4
Nordisk Ministerråds ramme for 2024	7
Nordisk Ministerråds planer for virksomhedsåret 2024	10
Budgettets indtægter og landenes indbetalinger	15
Historisk udvikling i Nordisk Ministerråds budget og likviditet	17
Oversigt over Nordisk Ministerråds budget på budgetpostniveau	22
Bilag	29
Om denne publikation	31

Denne publikation findes også som en webtilgængelig version online:
<https://pub.norden.org/politknord2024-707>

Generalsekretærens forord

Det langsigtede arbejde med at opnå Vision 2030 og målene under de tre strategiske prioriteringer: Et grønt Norden, et konkurrencedygtigt Norden og et socialt bæredygtigt Norden fortsætter i Nordisk Ministerråds budget 2024.

Nordisk Ministerråds budget 2024 er det sidste år i den fireårige handlingsplan, der løber fra 2021-2024. For at støtte op om arbejdet med at opnå visionen er der gennem de sidste tre år gennemført en ambitiøs omfordeling af midler i budgettet med tyngdepunkt på at styrke arbejdet inden for den grønne dagsorden. Visionen og handlingsplanen har i perioden bidraget til at sikre, at Nordisk Ministerråd nu og fremadrettet er leveringsdygtigt på de forventninger, som borgere, virksomheder og andre aktører i Norden har til samarbejdet.

Resultaterne af arbejdet med handlingsplanen, som man kan udlæse af midtvejsevalueringen af Vision 2030, tyder på, at vi på mange måder er kommet nærmere at opfylde de opsatte mål. Midtvejsevalueringen viser samtidig, at de nordiske samfund fortsat står over for en lang række udfordringer. Det gælder især omstillingen til mere bæredygtige samfund, som går for langsomt, integrationen mellem de nordiske lande bl.a. på digitaliseringsområdet samt bedre vilkår for erhvervslivet i hele Norden.

Nordisk Ministerråd yder et vigtigt bidrag til arbejdet ved at anvise løsninger på disse og andre udfordringer gennem idé- og politikudvikling, møder mellem relevante aktører samt støtte til programmer og projekter, som leverer vigtig viden og data til grund for den politiske debat i de nordiske lande. I dette arbejde er budgettet et centralt værktøj til politisk prioritering og fokusering af aktiviteter til de områder, hvor de gør mest nytte.

De sidste par år har båret præg af et særligt stort fokus på at sikre en god forvaltning af budgettet. Det er et tema, som fortsat vil være højt prioriteret i 2024 og frem. Der er blandt andet igangsat et arbejde for at styrke mål- og resultatstyringen til gavn for både beslutningstagere og bevillingsmodtagere, hvilket vil blive implementeret i den kommende tid.

De nordiske samarbejdsministre har besluttet, at den overordnede vision og de tre strategiske prioriteringer står fast frem mod 2030. Det betyder dog ikke, at vi skal fortsætte med at gøre alt på samme måde som før. I løbet af 2024 vil arbejdet med at udvikle og beslutte nye samarbejdsprogrammer og mål for samtlige fagministerråd fra 2025 fylde meget i sektorernes daglige arbejde. Selvom den overordnede retning står fast, vil der i en foranderlig verden altid være behov for at dreje på rattet hist og her for at sikre, at vi ligger ret på kursen mod vores fælles mål, om at Norden skal blive verdens mest bæredygtige og integrerede region i 2030.

Karen Ellemann

Generalsekretær for Nordisk Ministerråd

Drøftelser med Nordisk Råd om initiativer i budget 2024

I foråret 2023 blev der gennemført politiske drøftelser mellem Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd om budget 2024, som resulterede i enighed om nedenstående initiativer på i alt 20,5 mDKK.

Støtte til nordiske civilsamfundsorganisationer og ideelle foreninger (10.500.000 DKK):

Civilsamfundet er en grundpille i de nordiske samfund og mange organisationer spiller en særlig rolle i det nordiske samarbejde. Fra 2021 blev der derfor oprettet et program med henblik på at styrke civilsamfundet i de nordiske lande. Programmet løber foreløbigt til og med 2024.

For at bidrage til en øget udveksling af kultur og viden opskaleres og tilpasses dette program. Samarbejdsministrene allokerer således 10.500.000 DKK til programmet udover de midler, der afsættes i budget 2024. Programmet kan med udgangspunkt i de drøftelser, der har været mellem Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd, støtte en bred vifte af modtagere.

Herunder øremærkes der i 2024 følgende beløb:

- 3.250.000 DKK til kulturelt samarbejde i Norden, herunder
 - orkesttersamarbejde og musikalsk sammenspil på tværs af landegrænserne i Norden, samt
 - udbredelse af kendskabet til nordisk litteratur.
- 3.250.000DKK til uddannelse, vidensdeling samt sprogforståelse, herunder
 - aktiviteter relateret til udbredelse af kendskabet til Norden samt andre aktiviteter relateret til Norden på uddannelsesinstitutioner (f.eks. grundskoler, højskoler, universiteter),
 - understøttelse af unges forståelse af andre nordiske sprog,
 - uddannelsesfremstød for at øge bevidstheden om det nordiske perspektiv på det journalistiske område
- 1.000.000 DKK til møder og netværk, der styrker civilsamfundets stemme og organisationers muligheder for at påvirke samfundet, herunder
 - møder, konferencer og workshops med nordisk tema, samt
 - facilitering og udveksling af idéer og viden mellem forskellige civilsamfundsorganisationer i Norden.
- Op til 3.000.000 DKK til ungdomsinitiativer inden for miljø- og klimaområdet, jf. afsnit om en "ungdomsfond" nedenfor. Såfremt disse midler ikke anvendes til dette formål, kan de anvendes til de øvrige ovennævnte initiativer.

Støtte til aktiviteter relateret til ovenfor nævnte temaområder vil kunne søges af civilsamfundsorganisationer inden for alle samfundsområder, herunder frivillige foreninger, stiftelser, velgørende organisationer, medborgerorganisationer, interesseorganisationer, arbejdsmarkedsorganisationer, trossamfund, sociale- eller kooperative virksomheder eller NGO's. Projekter skal involvere deltagere fra mindst tre nordiske lande.

Støtte til aktører, som er bærende for inden for nordisk kultur og uddannelse (8.000.000 DKK i alt):

Der eksisterer en række centrale aktører, som er bærende i det nordiske samarbejde inden for kultur- og uddannelsesområdet. Med henblik på at støtte disse aktørers virke allokere samarbejdsministrene 8.000.000 DKK udover de midler, som der afsættes til aktørerne i budget 2024.

Midlerne fordeles som følger:

- 1.000.000 DKK til Nordens Hus i Reykjavik (NOREY).
- 1.000.000 DKK til Nordens Hus på Færøerne (NLH).
- 350.000 DKK til Nordens Institut på Åland (NIPÅ).
- 650.000 DKK til kulturstøtteprogrammet, som Nordens Institut i Grønland (NAPA) har dispositionsret over.
- 2.500.000 DKK til Nordforsk (bl.a. til forskning i antibiotikaresistens)
- 1.000.000 DKK til Nordisk Kulturkontakt (bl.a. til kulturaktiviteter rettet mod børn og unge i Norden)
- 1.500.000 DKK til Nordisk Kulturfond

Øvrige områder:

Udover ovenstående initiativer konstaterer MR-SAM – i forlængelse af dialogen med Nordisk Råd – følgende:

- at miljø- og klimasektoren som en del af budgetkompromis 2023 afsatte 3.000.000 DKK til en såkaldt "Nordisk ungdomsfond for klima- og biodiversitet", hvor unge kan søge om tilskud fra en pulje til at arrangere eller deltage i nordiske aktiviteter, som fremmer nordiske unges engagement i klima- og biodiversitetsdagsordenen. Midlerne kan anvendes til og med 2025, og MR-SAM vil derfor også i 2024 følge udviklingen i arbejdet med puljen og holde Nordisk Råd orienteret. Såfremt alle afsatte midler opbruges i løbet af 2023 kan ministerrådet for miljø og klima anmode om at modtage yderligere støtte til "fonden" i 2024 fra de midler, der afsættes til ungdomsinitiativer inden for klima og miljø i budgetkompromis 2024, jf. ovenfor. Såfremt også disse midler anvendes fuldt ud, vil MR-SAM se positivt på mulighederne for at finde yderligere finansiering.
- at det er aftalt, at samarbejdsministrene afsætter 1.000.000 DKK til at styrke mulighederne for nordisk kulturudveksling uden for de nordiske lande.
- at MR-S afsætter op til 1.000.000 DKK til en rapport om børnefattigdom i Norden som opfølgning på Nordisk Råds rekommandation 21/2022 om børn og unge som vokser op i vedvarende lavindkomst.
- at samarbejdsministrene som en del af budgetkompromis 2023 afsatte 500.000 DKK til opfølgning på Jan-Erik Enestams rapport om at styrke det nordiske civile kriseberedskabssamarbejde samt 250.000 DKK til at styrke arbejdet med

grænsehindringer mellem de nordiske lande. Samarbejdsministrene vil følge udviklingen i arbejdet med krisesamarbejdet og grænsehindringer og holde Nordisk Råd orienteret.

- at det er aftalt, at der skal være dialog mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd for så vidt muligt at opnå fælles forståelse om budgetrammer og -principper for en kommende budgetperiode.
- at det er aftalt at fortsætte dialogen med Nordisk Råd om at etablere et eventuelt ministerråd for transport.
- at det er aftalt, at det nuværende og kommende formandskab i Nordisk Ministerråd mødes med det nuværende og kommende præsidentskab i Nordisk Råd i slutningen af 2023 for at drøfte om det nordiske budgetarbejde fremover.

Nordisk Ministerråds ramme for 2024

Nordisk Ministerråds ramme for 2024 er i alt **1.055.400 TDKK**, som er uændret realramme i forhold til budget 2023.

Rammen kan specificeres således:

Sammensætningen af den samlede ramme	TDKK
Vedtaget budget 2024 i 2023-niveau	1.037.564
Prisomregningseffekt til 2024-niveau	39.608
Valutaomregningseffekt	-21.772
Total i 2024 priser	1.055.400

Effekten af prisomregningen af budget 2024 betyder en inflationskompensation på 39.608 TDKK, svarende til en gennemsnitlig prisopregningsprocent på ca. 3,8 %. Effekten af valutaomregningen til DKK af institutionernes bevillinger i national valuta betyder en opjustering af budgettet på -21.772 TDKK. Det skal dog understreges, at valutaeffekten ikke har nogen realvirkning på budgettets størrelse (og landenes indbetalinger) eller på størrelsen af institutionernes bevillinger. Valutakurserne benyttes alene til at omregne institutioners bevillinger, som udbetales i domicillandets valuta, til DKK.

Nordisk Ministerråd er et formelt samarbejde mellem de nordiske regeringer. Ministerrådets arbejde er reguleret af Helsingforsaftalen fra 1971. Formandskabet for ministerrådet roterer mellem landene hvert år. Sverige overtager formandskabet i 2024 efter Island. Det er de nordiske samarbejdsministre (MR-SAM), som har det overordnede ansvar for at koordinere samarbejdet. Derudover udmøntes samarbejdet i 11 fagministerråd. Budgettets fordeling mellem ministerrådene ses i tabellen på næste side.

Som opfølgning på moderniseringsreformen Nyt Norden 1.0, er der fra og med budget 2017 indført en generel bestemmelse i budgettet, der tillader en politisk omprioritering af midler i særlige tilfælde. Idéen med bestemmelsen er, at såfremt der f.eks. opstår særlige situationer, der aktualiserer behov for ændringer i budgettet, skal det være politisk muligt at reagere på de ændrede behov. Bestemmelsen bemyndiger samarbejdsministrene til i særlige tilfælde, og inden for egne rammer, at kunne omdisponere mellem budgetposter. Bestemmelsen muliggør også, at samarbejdsministrene i særlige tilfælde og efter forslag fra vedkommende ministerråd kan godkende omdisponering inden for de øvrige sektors budgetrammer. Ved anvendelse af bestemmelsen, skal der føres dialog med Nordisk Råd herom. Se i øvrigt bilag om disponeringsregler i Nordisk Ministerråd.

		Budget	Budget	Difference	
		2024	2023	Nom.	Korr.
1.	MR Samarbejdsministrene	285.852	288.479	-3.306	-12.125
a.	Fremme af et grønt, et konkurrencedygtigt og et bæredygtigt Norden	122.423	135.680	-13.936	-17.625
b.	Internationalt samarbejde	62.553	55.429	7.124	5.000
	i. Heraf kontorerne*	16.458	14.979	1.479	1.000
c.	Sekretariatsfunktioner	100.876	97.370	3.506	500
	i. Heraf sekretariatet (NMRS)	90.563	87.925	2.638	0
2.	MR Uddannelse og Forskning	200.388	208.132	-7.744	-7.250
a.	Generelle uddannelses- og forskningsindsatser	207	205	2	-5
b.	Politikudvikling m.v.	12.341	13.351	-1.010	-1.451
c.	Mobilitets og netværksprogrammer	84.866	80.164	4.702	1.674
d.	NordForsk (institution)	101.477	112.732	-11.255	-7.232
e.	Forskning i øvrigt	1.497	1.680	-183	-236
3.	MR Social- og Helsepolitik	42.157	42.984	-827	-500
	i. Heraf Nordens Velfærdscenter (institution)	18.540	19.941	-1.401	-231
4.	MR Kultur	155.590	157.856	-2.266	-7.250
a.	Generelle kulturindsatser	44.850	45.428	-578	-2.178
b.	Film og medier	33.087	32.558	529	-651
c.	Støtteprogrammer	31.509	31.922	-413	-1.538
d.	Kulturinstitutioner	42.449	43.233	-784	-1.731
e.	Andre kultursatninger	3.695	4.715	-1.020	-1.152
5.	MR Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	52.120	50.863	1.257	1.750
a.	Fiskeri	6.906	6.660	246	0
b.	Jordbrug	25.813	27.244	-1.431	0
	i. Heraf NordGen (institution)	23.810	25.313	-1.503	0
c.	Skovbrug	7.057	6.805	252	0
d.	Levnedsmidler	6.502	6.270	232	0
6.	MR Ligestilling og LGBTI	12.017	11.589	428	0
7.	MR Bæredygtig Vækst	164.134	156.456	7.678	8.500
a.	Erhverv	100.768	97.954	2.814	4.000
	i. Heraf Nordisk Innovation (institution)	63.483	78.404	-14.921	-12.404
b.	Energi	26.542	22.407	4.135	4.000
	i. Heraf Nordisk Energiforskning (institution)	10.780	10.407	373	800

c.	Regional	36.824	36.095	729	500
	i. Heraf Nordregio (institution)	10.994	11.687	-693	0
8.	MR Miljø og Klima	106.506	86.456	20.050	16.250
9.	MR Arbejdsliv	13.733	13.788	-55	-500
	i. Heraf NIVA (institution)	3.438	3.810	-372	-450
10.	MR Økonomi- og finanspolitik	1.651	1.592	59	0
11.	MR Justits	1.237	1.193	44	0
12.	MR Digital	20.015	18.176	1.839	1.125
Totalt nordisk budget		1.055.400	1.037.564	17.157	0

*Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland

Nordisk Ministerråds planer for virksomhedsåret 2024

De nordiske lande vedtog i august 2019 en ny vision for Nordisk Ministerråd om, at Norden skal blive verdens mest bæredygtige og integrerede region. Visionen har ført til omprioriteringer og satsninger for at sikre, at alt arbejde tydeligt støtter de tre strategiske prioriteringer: et grønt Norden, et konkurrencedygtigt Norden og et socialt bæredygtigt Norden.

Vores vision 2030

12 visionsmål konkretiserer, hvad Nordisk Ministerråd skal arbejde på at opnå med sine aktiviteter i 2021-2024

Alt arbejde inden for Nordisk Ministerråd skal bidrage til at gennemføre Vores Vision 2030 og de tre strategiske prioriteringer. Som en hjælp til at gennemføre visionen vedtog samarbejdsministrene i starten af 2020 i alt 12 visionsmål for de strategiske prioriteringer og en særlig satsning på tværsektorielt samarbejde.

For at konkretisere gennemførelsen af visionen blev der i december 2020 vedtaget en handlingsplan for 2021-2024. Den beskriver de prioriterede satsninger og udviklingsområder, der skal bidrage til opnåelsen af visionsmålene og styrke et tværsektorielt perspektiv i hele Nordisk Ministerråd.

- Mål 1** Styrke forskning og udvikling samt fremme løsninger, som understøtter CO2-neutralitet og klimatilpasning på blandt andet transport-, bygge-, fødevarer- og energiområdet
- Mål 2** Bidrage til at sikre biologisk mangfoldighed og bæredygtig udnyttelse af Nordens natur- og havområder
- Mål 3** Fremme cirkulær og bæredygtig økonomi, bæredygtig og konkurrencedygtig produktion, bæredygtige fødevarer-systemer samt ressourceeffektive og giftfri kredsløb i Norden
- Mål 4** Gøre det meget enklere og mere attraktivt for nordiske forbrugere at prioritere sunde og miljø- og klimavenlige valg ved hjælp af en fælles satsning på bæredygtigt forbrug
- Mål 5** Bidrage til en positiv udvikling af det internationale miljø- og klimasamarbejde, blandt andet ved at fremme nordiske grønne løsninger i resten af verden
- Mål 6** Støtte viden og innovation og gøre det lettere for virksomheder i hele Norden at udnytte de udviklingsmuligheder, som den grønne tekniske og digitale omstilling og den voksende bioøkonomi skaber, til fulde
- Mål 7** Udvikle kompetencer og velfungerende arbejdsmarkeder, som matcher de krav, som den grønne omstilling og den digitale udvikling stiller, og som understøtter den frie bevægelighed i Norden
- Mål 8** Drage nytte af digitalisering og uddannelse for at knytte de nordiske lande endnu tættere sammen
- Mål 9** Bidrage til en god, ligestillet og tryk sundhed og velfærd for alle
- Mål 10** Arbejde for at få alle borgere i Norden med i den grønne omstilling og den digitale udvikling, udnytte potentialet i omstillingen og modvirke, at kløfterne i samfundet øges på grund af omstillingen
- Mål 11** Give det nordiske civilsamfund, og især børn og unge, en stærkere stemme og en øget deltagelse i det nordiske samarbejde samt øge deres viden om nabolandenes sprog og kultur
- Mål 12** Opretholde tilliden og sammenholdet i Norden, de fælles værdier og det nordiske fællesskab med fokus på kultur, demokrati, ligestilling, inklusion, ikke-diskriminering og ytringsfrihed

Visionen indebærer omprioriteringer, som skal styrke grønne indsatser

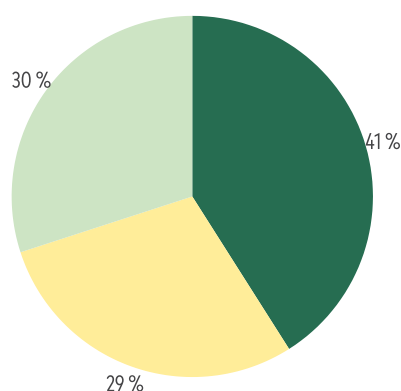
Samarbejdsministrene vedtog i februar 2020 en ændring af budgetfordelingen. Beslutningen indebærer, at der foretages en omfordeling mellem ministerrådene for at styrke grønne initiativer og på den måde opnå en bedre balance mellem de tre strategiske prioriteringer i visionen. Omfordelingen af midler indføres gradvist i perioden 2021-2024.

Når indfasningen er gennemført, omfordeles cirka 170 MDKK i 2024 (2020-niveau), hvilket svarer til over 1/6 af Nordisk Ministerråds samlede årlige budget på omkring 1 milliard DKK. Særligt det grønne område styrkes med over 100 MDKK i 2024, når omfordelingen er gennemført fuldt ud.

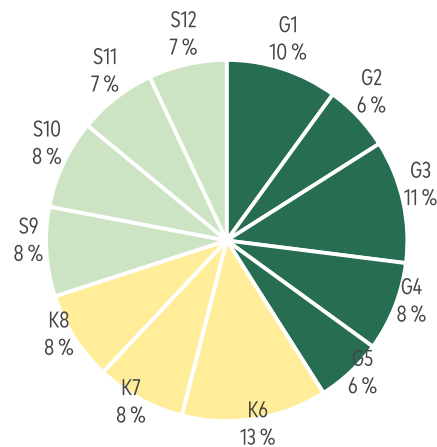
(MDKK, 2020-prisniveau)	2020	2021	2022	2023	2024
MR-SAM	251,625	227,445	220,320	215,195	203,070
MR-Digital	15,458	15,926	17,051	18,176	19,301
MR-U	224,723	211,666	204,416	197,166	189,916
MR-S	42,331	40,737	40,237	39,737	39,237
MR-K	180,255	161,858	154,608	147,358	140,108
MR-FJLS	43,926	44,841	46,591	47,341	49,091
MR-Jäm	11,671	11,369	11,369	11,369	11,369
MR-vækst (næring)	86,241	88,313	91,313	94,313	98,313
MR-vækst (energi)	12,832	16,000	19,000	22,000	26,000
MR-vækst (regional)	32,848	32,499	32,999	33,499	33,999
MR-MK	47,555	59,776	73,026	85,276	101,526
MR-A	15,223	14,330	13,830	13,330	12,830
MR-Finans	1,634	1,592	1,592	1,592	1,592
MR-lov	1,225	1,193	1,193	1,193	1,193
<i>Reserveret pulje</i>		40,000	40,000	40,000	40,000
Total	967,547	967,547	967,547	967,547	967,547

De to diagrammer herunder illustrerer i grove træk, hvordan budgettet for 2024 fordeles på de tre strategiske prioriteringer og de 12 visionsmål. Det skal bemærkes, at fordelingen er et estimat, som er udarbejdet for hver sektor af Nordisk Ministerrådets sekretariat ud fra en vurdering af, hvordan den enkelte sektors budgetposter bidrager til de respektive visionsmål. En sammenligning af fordelingen til et grønt Norden (41 %), et konkurrencedygtigt Norden (29 %) og et socialt bæredygtigt Norden (30 %) viser tydeligt, at alle tre områder prioriteres, men at det

grønne område får den største del af finansieringen.

■ Grønt ■ Konkurrencedygtigt
■ Socialt bæredygtigt

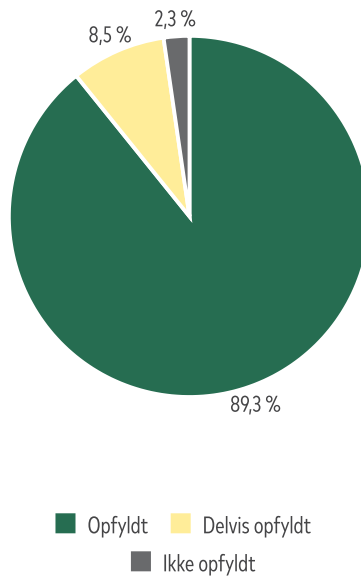

Sådan synliggøres arbejdet med Vor Vision 2030 i Planer og Budget 2024

Arbejdet med at gennemføre målsætningerne i Vores vision 2030 er i fokus i Nordisk Ministerråds arbejde og budget for 2024. I budgettet fremgår det i indledningen til hver budgetpost, hvordan aktiviteterne og indsætterne i Nordisk Ministerråds arbejde bidrager til de 12 visionsmål. Ved udarbejdelsen af budgettet for hver enkelt budgetpost er der desuden taget stilling til, om der er indsættere under disse, der bidrager til de tværgående prioriteringer om ligestilling, bæredygtighed (Agenda 2030) samt børn og unge.

Opfølgning på resultater og evalueringer i Nordisk Ministerråd

Resultatopfølgning og evalueringer er vigtige værktøjer i budgetprocessen i Nordisk Ministerråd. De giver mulighed for, at den viden, der produceres, bliver brugt som grundlag for nye politiske initiativer. Under de enkelte minister-råds indledninger i budgetbogen og på de enkelte budgetposter fremgår en resultatberetning for anvendelsen af midlerne. Resultatberetninger og evalueringer forventes i stigende grad at ligge til grund for den fremtidige fordeling af midler i det nordiske budget. I forbindelse med udarbejdelsen af budget 2024 er 2022 det senest afsluttede regnskabsår, som der dermed kan resultatopfølges på. I 2022 var der på tværs af alle ministerråd samlet set over 300 politisk vedtagne målsætninger. Heraf vurderes næsten 98 % at være enten opfyldte eller delvist opfyldte, og godt 2 % vurderes at være ikke opfyldte, jf. nedenstående figur.

Hovedparten af de nordiske midler anvendes til fællesnordiske projekter og programmer samt de nordiske institutioner. Der finder omfattende evalueringsaktiviteter sted i Nordisk Ministerråd inden for projektvirksomheden. Større strategiske satsninger evalueres altid efter afslutning. Derudover er det normal praksis at foretage evalueringer som led i udarbejdelse af nye strategier og programmer for sektorerne. Resultater af disse evalueringer er brugt ved beslutning om det videre arbejde inden for områderne.

For institutionerne gælder, at årsrapporten er en formidlingskanal for resultatopnåelse, hvor der afrapporteres på kravene i de årlige bevillingsbreve. For så vidt angår projekter og programmer indgår det i gældende retningslinjer og i praksis, at alle projekter og programmer evalueres efter endt afslutning.

Budgettets indtægter og landenes indbetalinger

Nordisk Ministerråds budget finansieres hovedsageligt af direkte bidrag fra landene. Som udgangspunkt indbetaler landene et beløb svarende til det samlede budget fratrukket afgift på løn, nettorenteindtægter og øvrige indtægter, jf. nedenstående tabel. Landenes indbetalinger sker i henhold til en fordelingsnøgle, som er beregnet på baggrund af det respektive lands andel af den samlede bruttonationalindtægt i faktorpriser i Norden for de to seneste kendte år (2020 og 2021 i budget 2024).

INDTÆGTER TDKK (årets priser*)	2021		2022		2023		2024	
	Budget	Ford. nøgle	Budget	Ford. nøgle	Budget	Ford. nøgle	Budget	Ford. nøgle
Afgift på løn	13.500		13.500		14.000		14.000	
Øvrige indtægter (f.eks. renter)	0		0		0		0	
Landenes bidrag	955.523		973.988		1.023.564		1.041.406	
- Danmark	208.304	21,8%	216.540	22,2%	233.373	22,8%	234.183	22,5%
- Finland	159.572	16,7%	164.431	16,9%	177.077	17,3%	175.002	16,8%
- Island	15.288	1,6%	15.704	1,6%	15.353	1,5%	14.627	1,4%
- Norge	265.635	27,8%	270.096	27,7%	265.103	25,9%	272.196	26,1%
- Sverige	306.723	32,1%	307.217	31,5%	332.658	32,5%	345.399	33,2%
Sum:	969.023	100%	987.488	100%	1.037.564	100%	1.055.406	100%

Betalingsordningen for højere uddannelser

Det er besluttet i *Overenskomsten om adgang til videregående uddannelse*, at konsekvenserne af betalingsordningen for de nordiske lande skal reguleres over Nordisk Ministerråds budget. Beslutningen påvirker derved landenes bidrag til det nordiske budget. Betalingsordningen gælder Danmark, Finland, Norge og Sverige. Island, Grønland, Færøerne og Åland står uden for betalingsordningen. I Danmarks, Finlands, Norges og Sveriges bidrag til Nordisk Ministerråds budget tages der således hensyn til landenes gensidige betalinger, som vedrører betalingsordningen. Det er i 2018 besluttet at forlænge overenskomsten indtil videre.

Af overenskomsten fremgår det, at der skal ske betaling for 75 % af det antal studerende, som modtager studiestøtte fra det land, hvor den studerende er bosat efter gældende regler i det

land, og som er indskrevet på en højere uddannelse i et andet land, som falder ind under artikel 1 i overenskomsten. Forskningsuddannelser samt studerende på uspecificeret højere uddannelse medregnes ikke i beregningsgrundlaget.

Den årlige erstatning pr. studerende er 36.112 DKK i 2024.

Ministerrådet modtager statistik fra de nordiske studiestøttemyndigheder, som ligger til grund for beregningen af antal studerende mellem de nordiske lande, der indgår i ordningen.

Betalingsordning, højere uddannelse TDKK

	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Danmark	-59.627	-58.429	-54.355	-53.924
Finland	51.119	44.073	41.197	36.699
Island	0	0	0	0
Norge	43.594	43.019	37.555	36.048
Sverige	-35.086	-28.663	-24.397	-18.823
Sum:	0	0	0	0

Nedenfor vises landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd i tusinder af det enkelte lands valuta. Beløbene inkluderer betalingsordningen.

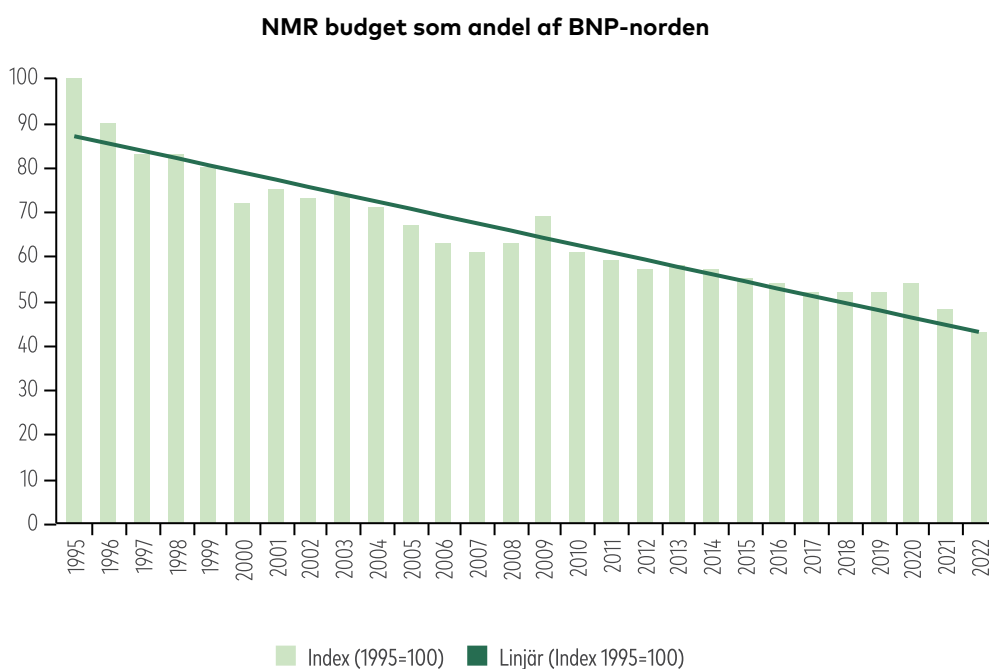
Budget 2024 – Landenes prognosticerede bidrag i national valuta

Danmark	180.259	tDKK
Finland	28.416	tEUR
Island	291.534	tISK
Norge	460.066	tNOK
Sverige	494.811	tSEK

Historisk udvikling i Nordisk Ministerråds budget og likviditet

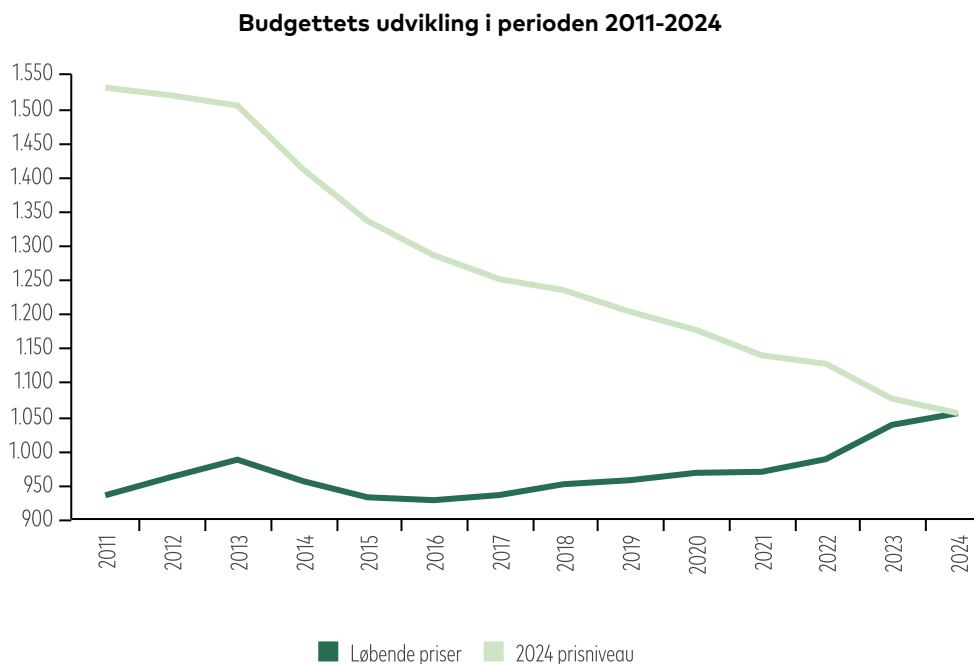
Udviklingen i Nordisk Ministerråds budget

En måde at undersøge udviklingen i Nordisk Ministerrådets budget over langt sigt er at sammenligne budgettet med de nordiske landes samlede bruttonationalprodukt (BNP). Det nordiske BNP er summen af BNP i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Nedenstående graf viser budgettets andel af det nordiske BNP siden 1995, og det viser, at ministerrådets budget sammenlignet med BNP falder i perioden.

Kilde: Eurostat, april 2023

Sammenligningen er foretaget for perioden 1995-2022, og år 1995 er sat til indeks 100. Periodens afgrænsning skyldes, at det er denne periode, som der foreligger BNP-data for ved budgettets udarbejdelse. Forøgelsen af budgettets relative andel i 2009 skyldes primært den økonomiske krise i 2008. Alle landenes BNP faldt i 2009 i forhold til 2008, og som følge heraf udgør ministerrådets budget det år en større andel af det nordiske BNP.

I budgetforslagene er grafen for løbende priser for så vidt angår 2024 i 2023-niveau. Dette er opdateret til 2024-niveau i det endelige budget her.

MR-SAM har for 2024 vedtaget en ramme, der er på niveau med budget 2023.

Når budgettet i faste priser falder, skyldes det udsving i valutakurserne. Hvor særligt de svenske og norske kroners værdi er faldet. Stigningen fra 2011 til 2012 og fortsat til 2013 i løbende priser skyldes på samme måde, stigningen i norske og svenske kroner i forhold til danske kroner. Det relativt store fald i faste priser i 2013-2021 skyldes, foruden nedskæringer i budgettet 2014-2016, faldet i norske og svenske kroners værdi i forhold til danske kroner.

Udviklingen i udisponerede midler 2019-2022

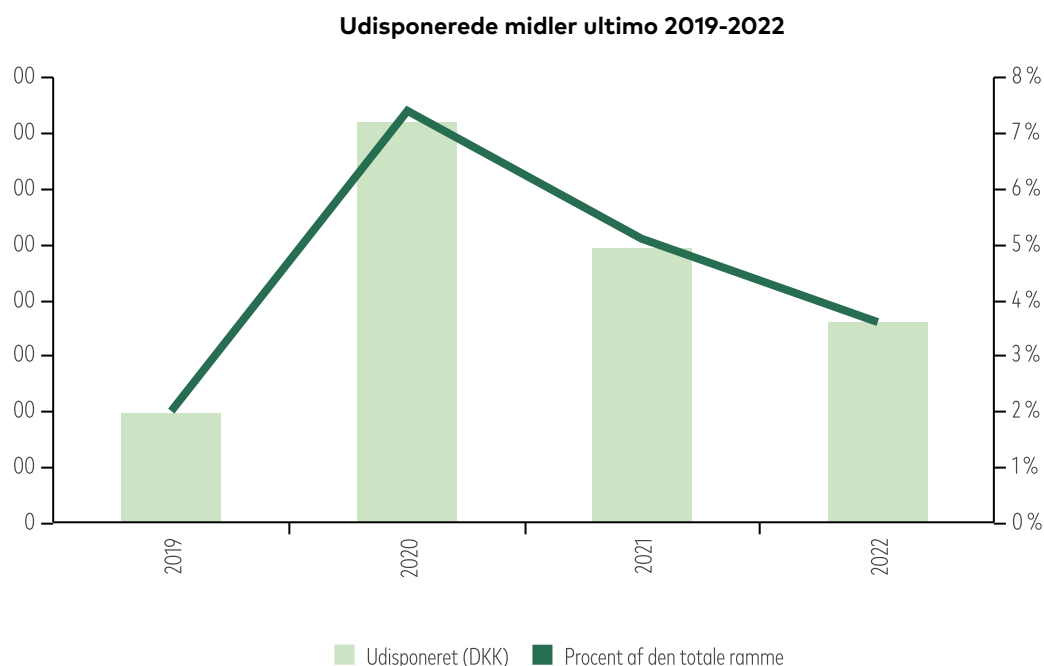
Udisponerede midler er defineret som midler, hvor der ikke er foretaget en beslutning om anvendelse til et bestemt formål. Udisponerede midler kan alene forekomme under budgetposter med projektmidler og programlignende aktiviteter, idet ministerrådet på institutioner og organisationsbidrag udbetaler alle midler til eksterne parter, som har dispositionsretten over

midlerne, og derfor er disse midler i ministerrådets budget altid pr. definition 100 % disponeret. Projektmidler og programlignende aktiviteter udgjorde totalt ca. 60 % af ministerrådets budget i 2022.

I forbindelse med en tidligere modernisering af budgettet og vedtagelse af generalsekretærens forslagskatalog i 2007, besluttede MR-SAM at indføre en 20 % regel, kombineret med et minimumsbeløb på 200.000 DKK, som betød, at højst 20 % af årets budget på en budgetpost kunne videreføres til næste år; dog kunne man altid videreføre 200.000 DKK. Denne regel er med moderniseringen af budgettet i 2014 ændret til en 15 % regel, med et minimumsbeløb på 150.000 DKK. Minimumsgrænsen er indført af hensyn til de små projektbudgetposter, som en procentordning alene vil ramme uforholdsmæssigt hårdt.

Samarbejdsministrene besluttede i maj måned 2009 at fra og med virksomhedsår 2009 skal midler, som falder for 15 % reglen, tilbageføres til landene, indtil der samlet er tilbageført 35 MDKK. Beslutningen er taget på baggrund af, at budgetrammen i 2008 blev udvidet med et engangsløft på 35 MDKK til finansiering af globaliseringsinitiativerne. I forbindelse med resultatdisponeringen af regnskab 2019 var de 35 MDKK tilbagebetalt til landene. Midler, der falder for 15 % reglen afsættes således på en reservekonto til MR-SAM's disposition i regnskabsåret + 2, jf. økonomireglementets § 20 A.

Nedenfor er grafisk vist de udisponerede midler for perioden 2019-2022 samt en oversigt over fordelingen af de udisponerede midler fordelt på ministerråd i TDKK og i procent af sektorens samlede ramme.

Nedenfor er en oversigt over fordelingen af de udisponerede midler fordelt på ministerråd i TDKK og i procent af sektorens samlede ramme.

Udisponerede midler ultimo 2019-2022 (TDKK)

Sektor	2019		2020*		2021		2022**		Beskåret jf. 15 % regl.
	Udisp.	% af sekt. størrelse	Udisp.	% af sekt. størrelse	Udisp.	% af sekt. størrelse	Udisp.	% af sekt. størrelse	
Fremme af visionen	5.116	1,9%	18.994	21,0%	10.416	11,0 %	3.723	5,7 %	1.090
Internationalt samarbejde	3.535	5,8%	16.326	27,2%	3.836	5,8 %	5.125	11,4 %	1.535
Uddannelse og forskning	1.700	0,8%	0	0%	1.547	0,8 %	1.478	3,8 %	11
Social- og Helsepolitik	1.192	2,9%	11.695	27,6%	654	1,6 %	1.182	0,7 %	365
FJLS	285	0,7%	5.262	12,0%	3.593	2,1 %	2.897	3,7 %	0
Kulturpolitik	2.912	1,6%	7.982	4,4%	1.036	2,3 %	1.438	1,7 %	0
Ligestilling og LGBTI	319	3,4%	1.783	15,3%	584	5,1 %	273	3,0 %	0
Bæredygtig Vækst	120	0,1%	2.414	1,8%	3.060	2,3 %	3.048	2,4 %	23
Miljø	2.470	5,2%	3.768	7,9%	3.312	5,5 %	3.062	2,1 %	0
Arbejdslivs-politik	234	1,6%	1.901	12,5%	1.593	7,3 %	938	4,2 %	124
Finanspolitik	102	6,3%	245	15,0%	99	6,2 %	239	7,6 %	202
Justits	0	0,0%	342	27,9%	395	2,5 %	179	27,7 %	32
Digital***	-	-	-	-	11.291	70,9 %	1.322	17,7 %	0
Øvrig virksomhed	1.601	1,4%	2.287	6,6%	5.212	15,1 %	3.409	7,8 %	1.251
SUM	19.586	2,0%	71.902	7,4%	46.628	4,8 %	28.313	3,3 %	4.633

* I regnskab 2020 er der foretaget en række tekniske korrektioner, som medfører, at tallene herefter ikke er sammenlignelige med de forudgående år.

** Regnskab 2022 er under revision, og tallene herfor er derfor med forbehold.

*** Før 2021 indgik MR-Digital som en del af MR-SAM's poster i tabellen.

Likviditetens udvikling

Per primo maj 2023 havde Nordisk Ministerråd følgende likviditet:

DKK: Ca. 110 millioner

SEK: Ca. 17 millioner

NOK: Ca. 0,1 millioner

EUR: Ca. 0,6 millioner

ISK: Ca. 3,3 millioner

Fra og med budgetåret 2008 er landene begyndt at indbetale 4 gange årligt mod tidligere 2 gange, som betyder et ændret mønster i Ministerrådets likviditetsbeholdning. Fra og med midten af året 2014 er landene begyndt at indbetale 8 gange om året, hvor 4 indbetalinger er i DKK og 4 er i landenes valuta.

MR-SAM besluttede i november 2010 at forskyde landenes indbetalinger med to måneder.

Effekten heraf er, at ministerrådets samlede likviditet er reduceret betydeligt allerede i 2011 og på visse tidspunkter derefter er tæt på 0 i danske kroner. Af den årsag har besluttede NSK i december 2018, at der i 2019 som en midlertidig løsning ændres i indbetalingsprofilen, således at landene betaler deres bidrag i danske kroner med 40 % i første kvartal og 20 % i de efterfølgende kvartaler. Denne ordning blev videre videreført i 2020-2022. NSK har besluttet, at udgangspunktet for indbetalingerne i 2023 er, at indbetalingerne fordeles jævnt i hvert kvartal. Der er endnu ikke truffet beslutning om fordeling af indbetalingerne for 2024.

Oversigt over Nordisk Ministerråds budget på budgetpostniveau

TDKK		Budget 2024	Budget 2023
MR-SAM: Fremme af et grønt, konkurrencedygtigt og socialt bæredygtigt Norden		122.423	135.680
	<i>40 MDKK puljen</i>	<i>41.480</i>	<i>40.000</i>
1-1060	Pulje til fremme af et Grønt Norden	19.288	18.200
1-1061	Pulje til fremme af et Konkurrencedygtigt Norden	12.963	12.500
1-1062	Pulje til fremme af et Socialt Bæredygtigt Norden	9.229	9.300
	<i>Formandskabspuljen, Island</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1-8031	Havet – Blå vækst i nord	0	0
1-8032	Bæredygtig turisme i nord	0	0
1-8033	Unge mennesker i Norden	0	0
	<i>Formandskabspuljen, Finland</i>	<i>0</i>	<i>5.000</i>
1-8037	Fungerende samarbejdsmodeller og udfordringer, som påvirker nordisk integration	0	0
1-8038	Verdens enkleste hverdag og mobilitet mellem landene takket være digitaliseringen / Achieving the world's smoothest cross-border mobility and daily life through digitalisation	0	2.500
1-8039	Nordiske netværk for cirkulært byggeri	0	2.500
	<i>Formandskabspuljen, Danmark</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1-8034	Nordens Unge i Bæredygtige Fællesskaber / Nordic Youth in Sustainable Dialogue	0	0
1-8035	Bæredygtig udvikling af Kystsamfund i Norden	0	0
1-8036	Fra vision til virkelighed – fremtidige energiløsninger for isolerede områder	0	0
	<i>Fremme af et grønt, et konkurrencedygtigt og et socialt bæredygtigt Norden</i>	<i>80.943</i>	<i>90.680</i>
1-8410	Politiske prioriteringer	0	0

1-8411	Politiske initiativer	8.296	8.000
1-8412	Til disposition for MR-SAM	21.851	33.696
1-8420	Profilering og positionering	6.481	6.250
1-8510	Nye tværgående initiativer	0	0
1-8520	Nordiske løsninger på globale samfundsudfordringer	0	0
1-0410	Foreningerne Nordens Forbund	4.494	4.334
1-0425	Bidrag til Grønland	807	778
1-0460	Bæredygtig udvikling (tidligere Bæredygtigt Norden)	6.741	6.500
1-1012	Norden i Fokus	5.556	5.358
1-1030	Info Norden	7.688	7.414
1-1036	Grænsehindringer i Norden	6.486	6.255
1-1050	Tjenestemandsudveksling	2.208	2.129
1-2534	Bidrag til Nordisk sommeruniversitet (NSU)	0	0
1-2212	Nordisk Børne- og Ungdomskomité (NORDBUK)	10.335	9.966

TDKK	Budget 2024	Budget 2023
MR-SAM: Sekretariatsfunktioner	100.876	97.370

1-0435	Generalsekretærens disponeringsreserve	461	445
1-1011	Kommunikationsaktiviteter (tidligere informationsaktiviteter)	3.630	3.500
1-1013	Statistik	4.148	4.000
1-0180	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	90.563	87.925
1-0181	IT-investeringer i NMRs	2.074	1.500

TDKK	Budget 2024	Budget 2023
MR-SAM: Internationalt samarbejde	62.553	55.429

1-0820	Nordens nærområdesamarbejde	22.503	20.700
1-0980	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	0	0
1-0810	NMR-kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland	16.458	14.979
1-0850	Internationale aktiviteter	0	0
1-0851	Støtte til nordiske repræsentationers samarbejde	8.037	7.750
1-0870	Arktisk samarbejdsprogram	10.370	10.000
1-0990	Samarbejdet med Nordens naboer i Vest	5.185	2.000

TDKK		Budget 2024	Budget 2023
MR-U		200.388	208.132
	<i>Generelle uddannelses- og forskningsindsatser</i>	207	200
2-2505	Dispositionsmidler Uddannelse og forskning	207	200
	<i>Politikudvikling mv.</i>	12.341	13.351
2-2544	Det nordiske sprogsamarbejde	2.904	3.236
2-3127	Politikudvikling voksnes læring	3.733	3.912
2-2506	Strategisk nordisk uddannelsessamarbejde	5.704	6.203
	<i>Mobilitets og netværksprogrammer</i>	84.866	80.164
2-2513	Nordplus	84.866	80.164
2-2515	Nordic Master Programme	0	0
	<i>Institution</i>	101.477	112.732
2-3100	NordForsk	101.477	112.732
	<i>Forskning i øvrigt</i>	1.497	1.680
2-3180	Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	0	0
2-3181	Nordisk Institut for Søret (NIFS)	0	0
2-3182	Nordisk Institut for Asienstudier (NIAS)	0	0
2-3184	Nordisk Vulkanologisk Institut (NORDVULK)	0	0
2-3185	Nordisk Samisk Institut (NSI)	1.497	1.680
TDKK		Budget 2024	Budget 2023
MR-S		42.157	42.984
	<i>Projektmidler</i>	23.617	23.043
3-4310	Projektmidler – Social- og Helsepolitik	4.334	4.229
3-4311	Nordisk helsesamarbejde	3.447	3.364
3-4312	Nordisk socialsamarbejde	3.463	3.379
3-4320	Rådet for nordisk samarbejde om handicap	1.270	1.239
3-4340	Nomesko og Nososko	2.225	2.171
3-4382	NIOM AS – Nordisk institut for odontologiske materialer	8.878	8.661
	<i>Institutioner</i>	18.540	19.941
3-4380	Nordens Velfærdscenter	18.540	19.941

TDKK		Budget 2024	Budget 2023
MR-K		155.590	157.856
<i>Generelle kulturindsatser</i>		<i>44.850</i>	<i>45.428</i>
4-2203	Dispositionsmidler Kultur	259	250
4-2205	Nordisk Kulturfond	34.993	35.228
4-2206	Nordisk Råds priser	3.791	3.706
4-2208	Strategiske satsninger	5.807	6.244
<i>Film og medier</i>		<i>33.087</i>	<i>32.558</i>
4-2222	Nordisk Film & TV Fond	29.963	29.484
4-2228	NORDICOM	3.124	3.074
<i>Støtteprogrammer</i>		<i>31.509</i>	<i>31.922</i>
4-2251	Kultur- og kunstprogrammet	17.560	17.279
4-2253	Nordisk oversættelsesstøtte	3.463	3.407
4-2254	Nordisk-baltisk mobilitetsprogram for kultur	10.486	11.236
<i>Nordiske kulturhuse (institutioner)</i>		<i>42.449</i>	<i>43.233</i>
4-2270	Nordens Hus i Reykjavik	10.030	10.307
4-2272	Nordens Hus på Færøerne	12.699	12.978
4-2274	Nordens Institut på Åland	3.037	3.028
4-2277	Nordens Institut i Grønland	6.315	6.256
4-2548	Nordisk Kulturkontakt	10.368	10.664
<i>Andre kultursatsninger</i>		<i>3.695</i>	<i>4.715</i>
4-2232	Øvrig kulturvirksomhed	0	1.080
4-2234	Samisk kultursamarbejde	3.695	3.635

TDDK		Budget 2024	Budget 2023
MR-FJLS		52.120	50.863
5-6420	Dispositionsmidler EK-FJLS (Eksekutiv)	5.842	3.884
	<i>Fiskeri</i>	<i>6.906</i>	<i>6.660</i>
5-6610	Projektmidler – Fiskeri	6.906	6.660
	<i>Jordbrug</i>	<i>2.003</i>	<i>1.931</i>
5-6510	Projektmidler – Jordbrug	418	403
5-6520	Nordisk Kontaktorgan for Jordbrugsforskning (NKJ)	1.585	1.528
	<i>Skovbrug</i>	<i>7.057</i>	<i>6.805</i>
5-6310	Projektmidler – Skovbrug	338	326
5-6581	Samnordisk skovforskning (SNS)	6.719	6.479
	<i>Institutioner – jordbrug</i>	<i>23.810</i>	<i>25.313</i>
5-6585	Nordisk Genressource Center (NordGen)	23.810	25.313
	<i>Levnedsmidler</i>	<i>6.502</i>	<i>6.270</i>
5-6810	Projektmidler – Levnedsmidler	6.502	6.270

TDDK		Budget 2024	Budget 2023
MR-Ligestilling og LGBTI		12.017	11.589
	<i>Projektmidler</i>	<i>12.017</i>	<i>11.589</i>
6-4410	Strategiske satsninger ligestilling	3.896	3.757
6-4411	Strategiske satsninger LGBTI	770	743
6-4420	Nordisk LGBTI- og ligestillingsfond	4.369	4.213
6-4480	Nordisk information for kundskab om køn (NIKK)	2.982	2.876

TDKK		Budget 2024	Budget 2023
MR-Bæredygtig Vækst		164.134	156.456
	<i>Erhverv</i>	<i>100.768</i>	<i>97.954</i>
7-5140	Projektmidler – Erhverv	24.992	7.696
7-5280	Nopef	12.293	11.854
	<i>Institutioner – Erhverv</i>	<i>63.483</i>	<i>78.404</i>
7-5180	Nordisk Innovation (NI)	63.483	78.404
	<i>Energi</i>	<i>15.762</i>	<i>12.000</i>
7-5141	Projektmidler – Energi	15.762	12.000
	<i>Institutioner – Energi</i>	<i>10.780</i>	<i>10.407</i>
7-3220	Nordisk Energiforskning (NEF)	10.780	10.407
	<i>Regional</i>	<i>25.830</i>	<i>24.408</i>
7-5143	Implementering af samarbejdsprogrammet	10.809	8.211
7-5151	NORA	7.762	7.485
7-5160	Grænseregionalt samarbejde	7.259	8.712
	<i>Institutioner – Regional</i>	<i>10.994</i>	<i>11.687</i>
7-6180	Nordregio	10.994	11.687

TDKK		Budget 2024	Budget 2023
MR – Miljø og Klima		106.506	86.456
8-3310	Dispositionsmidler – Miljø	62.507	43.313
8-3311	Miljøsektorens arbejdsgrupper	33.184	27.000
8-3312	Nordisk Råds miljøpris	884	852
8-6720	SVANEN– Nordisk Miljømærkning	4.746	4.801
8-3320	NEFCOS Miljøudviklingsfond	5.185	10.490

TDKK		Budget 2024	Budget 2023
MR-A		13.733	13.788
	<i>Projektmidler</i>	<i>10.295</i>	<i>9.978</i>
9-4110	Strategiske satsninger arbejdsliv	1.431	1.420
9-4111	Projektmidler udvalg arbejdsliv	4.044	3.900
9-4120	Nordjobb	3.264	3.148
9-4130	Kommunikationsindsatser arbejdsliv	1.556	1.510
	<i>Institutioner</i>	<i>3.438</i>	<i>3.810</i>
9-4180	Nordisk Institution for Videreuddannelse inden for Arbejdsmiljøområdet (NIVA)	3.438	3.810
TDKK		Budget 2024	Budget 2023
MR-Finans		1.651	1.592
10-5210	Projektmidler – Økonomi- og Finanspolitik	1.651	1.592
TDKK		Budget 2024	Budget 2023
MR-JUSTITS		1.237	1.193
11-7110	Projektmidler – Justitsspørgsmål	1.237	1.193
TDKK		Budget 2024	Budget 2023
MR-DIGITAL		20.015	18.176
15-8530	Digitalisering	20.015	18.176

Bilag

Bilag 1: De nordiske institutioners bevillinger i national valuta

DE NORDISKE INSTITUTIONERS BEVILLINGER		2024	2023	
MR-U				
2-3100	NordForsk	151.458.000	154.427.00	NOK
MR-S				
3-4380	Nordens Velfærdscenter (NVC)	28.091.000	27.316.000	SEK
MR-K				
4-2270	Nordens Hus i Reykjavik (NOREY)	200.601.000	198.212.000	ISK
4-2272	Nordens Hus på Færøerne (NLH)	12.699.000	12.978.000	DKK
4-2274	Nordens Institut på Åland (NIPÅ)	407.600	407.000	EUR
4-2277	Nordens Institut i Grønland (NAPA)	6.315.000	6.256.000	DKK
4-2548	Nordisk Kulturkontakt (NKK)	1.391.700	1.433.000	EUR
MR-FJLS				
5-6585	Nordisk Genressource Center (NordGen)	36.076.000	34.675.000	SEK
MR-VÆKST				
7-5180	Nordisk Innovation (NI)	94.751.000	107.403.000	NOK
7-3220	Nordisk Energiforskning (NEF)	16.089.000	14.256.000	NOK
7-6180	Nordregio	16.657.000	16.010.000	SEK
MR-A				
9-4180	Inst. for Videreuddannelse inden for Arbejds miljø (NIVA)	461.500.000	512.100	EUR

Bilag 2: Valutakurser og inflationssatser 2024

Valutakurser:

100 EUR	745 DKK
100 ISK	5,0 DKK
100 NOK	67 DKK
100 SEK	66 DKK

Inflationssatser:

Danmark:	3,0 %
Finland:	2,2 %
Island:	4,9 %
Norge:	4,8 %
Sverige:	4,04 %

Omregningsfaktoren for projektmidler er 3,7 % for 2024.

Om denne publikation

Planer og budget 2024 – Sammenfatning

PolitikNord 2024:707

ISBN 978-92-893-7819-2 (PDF)

ISBN 978-92-893-7820-8 (ONLINE)

<http://dx.doi.org/10.6027/politknord2024-707>

© Nordisk Ministerråd 2024

Publiceret: Marts 2024

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner. *Nordic co-operation* is one of the world's most extensive forms of regional collaboration, involving Denmark, Finland, Iceland, Norway, Sweden, and the Faroe Islands, Greenland and Åland.

Nordisk Ministerråd

Nordens Hus

Ved Stranden 18

1061 København K

pub@norden.org

Læs flere nordiske publikationer: www.norden.org/publikationer